

Teoria statului și dreptului

CZU-340.13:[343.22+347.122]

CONCEPTUL ȘI CLASIFICAREA SUBIECTELOR RĂSPUNDERII JURIDICE

V. DOBÎNDA,
doctorand, ULIM

La momentul actual doctrina nu are un răspuns concret la întrebarea referitoare la ce avem în vedere când ne referim la subiectul răspunderii juridice. Acestei probleme i se alocă puțin spațiu în lucrările ce tratează răspunderea juridică dintr-o perspectivă sau alta, deși în lumina reformării sistemului de drept în Republica Moldova problema dobândește o tot mai mare actualitate.

Cuvinte-cheie: *subiect de drept, subiect al răspunderii juridice, clasificarea subiecților răspunderii juridice, subiect individual al răspunderii juridice, subiect colectiv al răspunderii juridice.*

THE CONCEPT AND CLASSIFICATION OF THE SUBJECTS OF LEGAL LIABILITY

Even today, the doctrine cannot offer a concrete answer to what we mean when we refer to the subject of legal liability. This issue receives little consideration in the works dealing with legal liability from one perspective or another, although in the light of the reform of the legal system in the Republic of Moldova the issue is becoming increasingly relevant.

Keywords: *subject of law, subject of legal liability, classification of subjects of legal liability, individual subject of legal liability, collective subject of legal liability.*

Introducere. Răspunderea juridică survine în rezultatul încălcării normelor juridice de drept obiectiv, altfel spus, pentru anumite fapte ilicite, infracțiuni, contravenții, delict, abateri disciplinare comise de către subiecții raporturilor juridice de răspundere, care atentează asupra valorilor sociale protejate de lege. Respectiv, este importantă determinarea subiecților, care, fiind participanți ai raporturilor juridice de drept penal, contravențional, civil, al muncii, constituțional, pot fi trași la răspundere pentru încălcarea normelor de drept.

În articolul de față vom prezenta unele opinii referitor la subiecții răspunderii și responsabilității juridice și criteriile de clasificare a lor.

Argumentarea existenței de sine stătătoare a răspunderii și responsabilității juridice este imposibilă în lipsa determinării subiecților asupra cărora aceasta se răsfrânge. Respectiv, abordarea acestei problematice este foarte actuală, ținând cont de faptul că în prezent instituția subiecților răspunderii juridice parcurge un amplu proces de constituire.

Scopul studiului îl constituie analiza juridică a sistemului subiecților răspunderii și responsabilității juridice, clasificarea acestora în realizarea sarcinilor și funcțiilor răspunderii juridice. Ne propunem să efectuăm o analiză minuțioasă a subiecților răspunderii juridice și criteriilor de clasificare a lor în scopul determinării conceptuale a acestor categorii ce va impulsiona procesul de identificare a statutului juridic al subiectului răspunderii juridice.

Metode aplicate și materiale utilizate. Această lucrare a fost elaborată prin utilizarea următoarelor metode: analiza logică, comparativă, sistemică, iar în calitate de suport științific au servit lucrările autorilor autohtoni și străini, specialiști în domeniul Teoriei generale a dreptului și a științelor juridice de ramură.

Rezultatele obținute și discuții. La momentul actual doctrina nu are răspuns concret la întrebarea referitoare la ce avem în vedere când ne referim la subiectul răspunderii juridice? Acestei probleme i se alocă foarte puțin spațiu în lucrările ce tratează răspunderea juridică dintr-o perspectivă sau alta, deși în lumina reformării sistemului de drept al Republicii Moldova problema dobândește o tot mai mare actualitate. Spre exemplu, prof. Gh. Mihai a semnalat următoarele aspecte cu privire la conceptul subiectului răspunderii juridice[8, p.52]: 1) răspunderea ce decurge dintr-un anumit rol al persoanei, din care derivă anumite obligații, cum ar fi faptul că tatălui îi revin obligații de natură morală, juridică, religioasă; 2) răspundere cauzală, ce poate fi atribuită atât oamenilor, cât și evenimentelor naturale; 3) răspunderea persoanei care încalcă norma juridică, trebuind să suporte o sancțiune, să repare prejudiciul produs.

Într-o analiză multilaterală a noțiunii este necesar, în opinia noastră, analiza capacității subiectului de drept de a răspunde și a acționa liber la caracteristicile cele mai importante ale coraportului dintre răspundere și responsabilitate juridică, răspundere – când

vorbim de capacitatea subiectului de a răspunde și responsabilitate – capacitatea de a acționa.

Doctrina juridică analizează profund sensul și semnificația răspunderii și responsabilității juridice. Astfel, prof. M. Florea a atribuit termenului responsabilitate semnificația de asumare conștientă a unei atitudini active și militante față de colectivitate, a griji pentru succesul sau riscul, rezultatul sau eficiența, consecințele și valoarea activității pe care persoana o desfășoară sau conduce. Dacă responsabilitatea este privită ca un raport între individ și colectivitate, atunci răspunderea a fost definită ca un raport între individ și autoritatea acestei colectivități. La aceasta s-a adăugat faptul că responsabilitatea este dimensiunea internă a individului ce denotă o atitudine, act de convingere și angajare, iar răspunderea ceva extern, acceptat, uneori, în mod forțat, prin supunere [4, p.30].

Observăm din aceste definiții că, responsabilitatea este capacitatea subiectului de drept de a acționa liber, iar răspunderea – un complex de drepturi și obligații ale subiectului de drept, care încalcă norma juridică, trebuind să suporte o sancțiune, să repara prejudiciul produs. Acest complex de drepturi și obligații ne duce cu gândul la conținutul unui raport juridic de răspundere. Acest raport are ca subiecte, pe de o parte – statul, iar, pe de altă parte, pe cel care a ignorat prescripțiile normei juridice, fiind o persoană fizică ca subiect individual sau persoană colectivă (de exemplu, persoana juridică).

Capacitatea subiectului de a acționa liber (responsabilitatea) și capacitatea lui de a răspunde (răspunderea) nu există separat, între răspundere și responsabilitate există o legătură strânsă, căci responsabilitatea are o sferă mai largă de acoperire și o include și pe cea de răspundere sau cel puțin o presupune, deși nu se reduce la ea. Numai cel responsabil poate fi și răspunzător, astfel responsabilitatea și răspunderea nu se manifestă separat, ci sunt simultane, sunt două dimensiuni ce se întrepătrund, interacționându-se ca *capacitate delictuală*.

În baza celor relatate mai sus putem concluziona că *subiect al responsabilității juridice este subiectul cu capacitate de exercițiu ce realizează o activitate determinată de statutul său juridic și căruia legea i-a prescris un comportament socialmente activ în vederea atingerii de rezultate pozitive*.

De asemenea, *subiect al răspunderii juridice este subiectul de drept cu capacitate delictuală care a comis fapta ilicită și care este înzestrat de lege cu drepturi și obligații subiective în calitatea sa de parte a raportului juridic de drept material de răspundere ce a luat naștere în momentul comiterii faptei ilicite*.

Problema clasificării fenomenelor vieții sociale are o importanță deosebită din punct de vedere teo-

retic. Clasificările științifice au avantajul de a delimita anumite subcategorii cu elemente comune. Astfel, realizarea unei clasificări se fundamentează pe identificarea acelor trăsături ale fenomenelor sistematizate, care reflectă trăsăturile comune și particularitățile specifice ale unor categorii determinate de fenomene.

Unul dintre *criteriile* de clasificare a subiectelor răspunderii juridice poate servi însăși *delimitarea formelor răspunderii juridice*. Cea mai tradițională este clasificarea răspunderii juridice în funcție de tipul încălcării. În acest sens, de obicei, se identifică răspunderea penală, contravențională, civilă, patrimonială, disciplinară. Actualmente mulți autori identifică și răspunderea constituțională.

Răspunderea penală și contravențională mereu se caracterizează prin latura sa negativă, întrucât în fiecare caz implică suportarea de către subiect a consecințelor negative, drept urmare a comiterii faptei ilicite și reprezintă cele mai grave forme de răspundere cu caracter represiv și de pedeapsă. Acestea sunt reglementate de legea penală și contravențională aplicabilă în situația comiterii celor mai periculoase fapte ilicite. Formele date de răspundere survin în raport cu persoana concretă care a comis infracțiunea sau contravenția și care au atins vârsta prescrisă de lege.

Răspunderea contravențională ca și răspunderea penală este o varietate a răspunderii juridice care apare în toate cazurile de comportament ilegal al persoanei în domeniul dreptului contravențional și se manifestă prin aplicarea față de aceasta a sancțiunilor juridice corespunzătoare, în ordinea stabilită de legislația contravențională. Ea nu poate fi concepută decât în cadrul unui raport juridic, în care se stabilește fapta ilicită, vinovăția făptuitorului și sancțiunea corespunzătoare. Răspunderea contravențională exprimă reacția societății față de contravenienți, deoarece aceasta este o consecință a săvârșirii contravenției, care, la rândul său reprezintă premisă incidenței răspunderii contravenționale [7, p.4].

Răspunderea contravențională este strâns legată de responsabilitatea contravențională, întrucât subiectele raporturilor juridice contravenționale sunt interconectate prin drepturi și obligații, fiind reciproc responsabile. Responsabilitatea contravențională indică asupra faptului că subiectul optează pentru un compartiment adecvat exigențelor normelor contravenționale și alege un comportament corect. Ca și în dreptul penal, responsabilitatea contravențională nu poate fi identificată cu responsabilitatea în celelalte ramuri.

După cum am menționat anterior, răspunderea penală și răspunderea contravențională nu poate fi concepută decât în cadrul unui raport juridic și al unor subiecte specifice.

Raporturile juridice penale și contravenționale se divizează în:

a) *raporturi de conformare* (de cooperare) - în cazul respectării legii penale sau contravenționale, când subiectele sunt statul, care impune respectarea legii, și persoanele, destinatarii legii, care sunt determinați să respecte legea;

b) *raporturi de conflict* (de contradicție) - în cazul încălcării legii penale sau contravenționale, când subiectele sunt statul, care impune răspunderea penală, contravențională, și persoana trasă la răspundere penală, contravențională, care este obligată să suporte sancțiunea pentru infracțiune sau contravenția săvârșită [6, p.56-57].

Raportul juridic de conformare se naște din momentul intrării și prin intrarea în vigoare a normei juridice, care prevede drepturile și obligațiile participanților la acest raport. În cazurile în care norma cere ca destinatarii săi să aibă o anumită calitate, raportul se naște din momentul în care destinatarul respectiv dobândește acea calitate. Raportul juridic de conformare este, deci, o creație a legii și nu depinde de voința destinatarilor acesteia.

La acest capitol e nevoie de menționat opinia prof. V. Guțuleac, care tratează responsabilitatea din perspectiva subiectului aflat în poziția funcționarului de stat. Responsabilitatea juridică a funcționarului de stat, ca subiect al administrării în domeniul combaterii criminalității, poate fi definită ca o atitudine conștientă și deliberată de asumare de către individ a unor răspunderi și riscuri față de modul de onorare a obligațiilor potrivit funcției de stat deținute, excluderea abuzului de drepturi oferite, conformare la regulile de conduită, stabilite în domeniul serviciului ce ține de contracararea fenomenului penal, contravențional, contribuția conștientă la atingerea scopului ce stă în fața organului de stat în care el deține funcția.

Raportul juridic de conflict penal sau contravențional se definește ca fiind legătura juridică dintre stat și făptuitorul unui ilicit penal, contravențional, ce se naște în momentul comiterii infracțiunii, contravenției și constă în dreptul statului de a sancționa persoana vinovată, obligând-o pe aceasta să suporte, în condiții legale, consecințele juridice stabilite de lege.

Dorim să menționăm că, raportul juridic de conflict în dreptul contravențional este bine studiat de autorul S. Furdui[5].

Răspunderea juridică civilă survine drept rezultat al comiterii delictului civil (răspunderea delictuală) sau al încălcării normelor contractuale. Esența ei constă în obligarea persoanei de a suporta consecințe negative patrimoniale. Măsurile specifice răspunderii civile se aplică în calitate de limitări ale persoanei

în exercițiul drepturilor și intereselor sale legitime. Astfel, atare limitări se pot manifesta prin dobândirea unei obligații suplimentare de natură juridico-civilă sau prin lipsirea subiectului de un oarecare drept de natură juridico-civilă.

Inventarierea acestor construcții doctrinare a făcut posibilă încadrarea lor în trei grupuri de teorii: teoriile răspunderii subiective, teoriile obiective și teoriile mixte [2, p.110].

Răspunderea civilă delictuală are drept conținut obligația civilă de reparare a prejudiciului cauzat printr-o faptă ilicită. S-a apreciat că natura juridică a acestei răspunderi este dată de faptul că ea atrage o sancțiune specifică dreptului civil, aplicată pentru săvârșirea faptei ilicite cauzatoare de prejudicii, ea având un caracter reparator, fără a dicta, în același timp, o pedeapsă [12, p.119].

În același timp, afirmând caracterul de sancțiune fără caracter de pedeapsă atras de răspunderea civilă se impune să arătăm că în contextul interferențelor dintre diferite sancțiuni juridice, nimic nu se opune ca această sancțiune civilă să se asocieze cu o pedeapsă. Astfel, este posibil ca fapta ilicită cauzatoare de prejudicii să fie în același timp și o infracțiune, fără ca asocierea celor două sancțiuni să ducă la pierderea individualității sau la modificarea naturii juridice a fiecăreia dintre sancțiunile aplicabile [3, p.504].

Răspunderea civilă contractuală are față de răspunderea civilă delictuală, care este drept comun al răspunderii civile, un caracter special, derogator. Dacă în cazul răspunderii delictuale, obligația încălcată este o obligație legală, cu caracter general, care revine tuturor, obligația de a nu vătăma drepturile altuia prin fapte ilicite, în cazul răspunderii contractuale obligația încălcată este o obligație concretă stabilită printr-un contract preexistent, valabil, încheiat între cel păgubit și cel care și-a încălcat obligațiile contractuale.

Răspunderea patrimonială, în forma sa cea mai generală, poate fi definită drept obligația participantului la raportul juridic de dreptul muncii de a repara dauna cauzată celeilalte părți prin neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor sale. Această formă a răspunderii și unele modalități ale celei disciplinare sunt reglementate de legislația muncii și are menirea de a susține situația materială a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, asigurându-le astfel condiții optime de activitate; de a apăra patrimoniul întreprinderilor și organizațiilor; de a ocroti salariul angajatului contra reținerilor nejustificate și neproportionale; de a educa la angajat atitudinea responsabilă și atentă față de patrimoniul angajatorului [11, p.171].

Răspunderea patrimonială se deosebește de cea juridică civilă prin aceea că decurge din raporturile

juridice de muncă. Subiecte ale acestei forme de răspundere pot fi atât persoanele fizice, cât și subiectele colective. Legea stipulează două forme ale răspunderii patrimoniale: răspunderea patrimonială a angajatorului față de angajat și răspunderea patrimonială a angajatului față de angajator. Astfel, angajatorul este obligat să compenseze/repere daunele cauzate angajatului prin lipsirea acestuia de a-și exercita funcția și de a fi remunerat sau prin dauna adusă sănătății angajatului.

Angajatul este, la rândul său, obligat să compenseze dauna cauzată patrimoniului angajatorului.

Analizând mai multe definiții ale răspunderii juridice patrimoniale, considerăm că actualmente a fost configurată concepția răspunderii patrimoniale, la nivelul Teoriei generale a dreptului, de către autorii D. Baltag și T. Stahi. Caracterizând materia în domeniu, autorii propun următoarea definiție a răspunderii patrimoniale: ”răspunderea patrimonială este o formă a răspunderii juridice cu caracter reparatoriu, instituită în scopul înlăturării consecințelor dăunătoare cauzate patrimoniului unei persoane fizice și/sau juridice, din contul patrimoniului persoanei responsabile de cauzarea prejudiciului, prin recuperarea integrală a pagubelor, inclusiv a venitului ratat” [11, p. 172].

De asemenea, *răspunderea patrimonială* ca formă a răspunderii juridice poate fi concepută și prin alte criterii, unul dintre criterii este *statutul juridic al subiectelor de drept*, manifestându-se în a) răspunderea patrimonială a salariaților; b) răspunderea patrimonială a angajatorilor; c) răspunderea patrimonială a funcționarilor publici; d) răspunderea patrimonială a judecătorilor; e) răspunderea patrimonială a persoanelor care practică profesii libere; f) răspunderea patrimonială a militarilor etc.

Răspunderea disciplinară survine drept efect al comiterii de abateri disciplinare, adică încălcării de disciplină militară, de muncă, de învățământ. Această formă de răspundere se aplică celor ce au comis fapte ilicite în procesul de muncă. Caracterul specific al acestei forme de răspundere este că ea poate fi aplicată subiectului subordonat de către administrația instituției, organului de stat etc.

Subiecte ale răspunderii juridice disciplinare sunt persoanele ce încalcă disciplina muncii în cadrul activității instituțiilor de stat și nestatale, organizații, întreprinderi, persoanele ce încalcă disciplina în cadrul instituțiilor de învățământ, cele care încalcă disciplina statutară în instituțiile în care regulile disciplinare sunt prevăzute de statut sau de dispoziții speciale referitoare la organizarea serviciului (militarii, agenții MAI, SIS etc.). Conform art. 206 Codul Muncii RM, sancțiunile disciplinare pot fi: avertismentul, concedierea. La aplicarea sancțiunii angajatorul trebuie să

țină cont de gravitatea faptei disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective.

Menționăm că în Republica Moldova este lipsă un act unicat care ar reglementa toate garanțiile și regulile răspunderii disciplinare în toate formele sale. Suntem de acord cu unii autori, care propun, în scopul protecției drepturilor de muncă, adoptarea unui act normativ privind răspunderea disciplinară, specificând formele de sancțiuni disciplinare în actele statutare ale întreprinderilor ce sunt supuse înregistrării de stat, dar și procedura de aplicare a lor.

Răspunderea constituțională este o formă specifică și una mai puțin răspândită. Delimitarea răspunderii constituționale de alte forme de răspundere este dictată de specificul statutului constituțional al subiectelor de drept, de specificul naturii juridice a comportamentului contrar legii - al delictului constituțional.

Semnele generale ale răspunderii juridice suferă o transformare fiind aplicate răspunderii constituționale. Caracterul specific al acesteia este determinat de obiectul și metoda reglementării juridice a raporturilor sociale, dar și de funcțiile pe care le exercită dreptul constituțional în sistemul de drept. În sens larg, răspunderea constituțională reprezintă obligația subiectelor de a acționa conform reglementărilor Constituției, iar în caz de eludare a legii constituționale - de a suporta anumite limitări legale. În opinia I. Muruianu, răspunderea constituțională trebuie înțeleasă în felul următor: 1) drept comportament responsabil; 2) drept răspundere; 3) drept rezultat al procesului de tragere la răspundere [19, p. 23-27]. Același autor susține că, ea se manifesta, în primul rând, ca responsabilitatea constituțională, adică exercitarea cu bună-credință a obligațiilor constituționale de către subiect. Nu putem să nu acceptăm această poziție întrucât majoritatea normelor constituționale consfințesc anume responsabilitatea constituțională condiționată de statutul juridic al subiectului.

Unii autori, ca de exemplu, V. A. Vinogradov consideră că, subiectele răspunderii constituționale pot fi: 1) cetățenii, 2) deputații, 3) funcționarii, 4) aparatele organelor reprezentative, 5) comisiile electorale, 6) judecătorii și procurorii, 7) statul, de asemenea, poate fi subiect al răspunderii constituționale [13, p. 89-93].

Noi considerăm că cercul de subiecte ale răspunderii constituționale este mai îngust decât cel al subiectelor altor forme de răspundere. În virtutea acestui fapt suntem de acord cu autorii care includ în categoria subiectelor răspunderii constituționale doar organele de stat și funcționarii împuterniciți cu luarea celor mai importante decizii în stat.

Clasificarea subiectelor răspunderii juridice o putem face și în temeiul criteriilor generale de clasifica-

re a subiecților de drept utilizate de Teoria Generală a Dreptului.

În doctrină subiectele de drept au fost divizate în 2 categorii: *subiecte individuale* și *subiecte colective*, având la bază criteriul numeric precum voința exprimată, din numele și în interesul cui acționează, și cine anume participă nemijlocit la raportul juridic [1, p.323].

În conformitate cu cele expuse *propunem* delimitarea a două categorii de subiecte ale răspunderii juridice: *subiecte individuale și subiecte colective*. În același context urmează să delimităm ca o categorie separată de subiecte ale răspunderii - *statul și subiectele lui* (unitățile autonome), întrucât în virtutea mai multor elemente specifice, această categorie de subiecte nu poate fi catalogată nici individuală, nici colectivă.

Diferențele dintre responsabilitatea juridică și răspunderea juridică permit ca acest fapt să fie considerat drept criteriu de clasificare și a subiecților responsabilității juridice. În consecință, deosebim subiecte ale responsabilității juridice și subiecte ale răspunderii juridice.

Concluzii. Concluzionând în urma celor analizate, menționăm că subiect al responsabilității juridice este subiectul cu capacitate de exercițiu ce realizează o activitate determinată de statutul său juridic și căruia legea i-a prescris un comportament socialmente activ în vederea atingerii de rezultate pozitive. De asemenea, subiect al răspunderii juridice este subiectul de drept cu capacitate delictuală, care a comis fapta ilicită și care este înzestrat de lege cu drepturi și obligații subiective în calitatea sa de parte a raportului juridic de drept material de răspundere ce a luat naștere la momentul comiterii faptei ilicite.

Problema clasificării subiecților răspunderii juridice are o importanță deosebită din punct de vedere teoretic. Clasificările în teoria dreptului, au avantajul de a delimita anumite categorii de subiecte cu trăsături specifice și în același timp comune. Reieșind din cele expuse propunem următoarele criterii de clasificare, criteriul formelor răspunderii juridice, după care identificăm subiecții răspunderii constituționale, civile, administrative, penale, contravenționale, patrimoniale, disciplinare etc. Un alt criteriu este, criteriul general de clasificare a subiecților de drept în TGD, și anume, subiecții individuali și subiectele colective ale răspunderii juridice. La prima categorie se referă cetățenii, străinii și apatrizii, la cea de a doua categorie – persoanele juridice, statul organele de stat ș.a.

Bibliografie

1. BALTAG, D. Teoria răspunderii și responsabilității juridice. Chișinău: Tipografia Centrală, 2007. 440 p. ISBN: 978-9975-920-49-0.
2. BOJINCA, M. Fundamentele răspunderii civile. În: Analele universității C. Brâncuși, Târgu Jiu, 2013, pp. 110-117. ISSN: 1844 – 6051.
3. CRAIOVAN, I. Tratat de teoria generală a dreptului. București: Universul juridic, 2015. 600 p. ISBN/ISSN: 978-606-673-612-1
4. FLOREA, M. Responsabilitatea acțiunii sociale. București:, 1976. 280 p.
5. FURDUI, S. Drept contravențional. Chișinău: Cartier juridic, 2005. 189 p. ISBN: 9975-79-3010-X.
6. GUȚULEAC, V. Tratat de drept contravențional. Chișinău: ULIM, 2009. 694 p. ISBN: 973-588-105-5.
7. GUȚULEAC, V. Unele aspecte teoretice și aplicative privind conținutul contravenției. În: Legea și viața, nr. 1, 2012, p. 4-16.
8. MIHAI, Gh. Fundamentele dreptului. Vol. V. Teoria răspunderii juridice. București: C. H. Beck, 2006. 292 p. ISBN: 963-9578-12-9
9. MURUIANU, I. Considerații generale referitoare la subiecții răspunderii constituționale. În: Legea și viața, 2013, nr. 3, pp. 23-27. ISSN 1810-309X.
10. POP, L., POPA, I. F., VIDU, S. Tratat elementar de drept civil. Obligațiile conform noului Cod civil. București: Universul juridic, 2012. 800 p. ISBN: 978-973-127-746-2.
11. STAH, T. Răspunderea patrimonială – formă a răspunderii juridice. Teză de doctorat. Chișinău: ULIM, 2018. 186 p.
12. STĂTESCU, C., BÎRSAN, C. Drept civil. Teoria generală a obligațiilor. București: All, 1993. 885 p. ISBN: 978-973-127-864-3.
13. ВИНОГРАДОВ, В. А., Конституционное правосудие: проблемы реализации мер конституционно-правовой ответственности. В: Конституционное право: Восточно-европейское обозрение, 2002, nr. 4 (41), сс. 89-93. ISSN: 1560-7828.

Informația despre autor: Information about author:
 Vasile DOBÎNDA,
 doctorand, ULIM Vasile Dobînda – Phd student
 e-mail: vasiledobinda78@gmail.com Free
 International University of Moldova
 e-mail: vasiledobinda78@gmail.com
 tel.: 069150123